

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST.No. 103629.DIENSTGEHEIMWEEKOVERZICHTNr. 8/1951.Verzonden aan:

Z.E. de Minister-President.
Z.E. de Minister v. Binnenlandse Zaken.
Z.E. de Minister v. Justitie.
Z.E. de Minister v. Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen, t.a.v. Mr. Schölvink.
De Heer Hoofd G 2b v.d. Generale Staf.
De Heer Hoofd M.I.D., Marinestaf.

Verzonden op:

Alle Politieverbindingen.

8 Maart 1951

DIENSTGEHEIM

W.O. 8/1951, blz. 1.

=====

G R O E P I .

=====

COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	
Deventer	7/2	+450/550	enth. veel appl.	H. Gortzak	Openb. verg. Ond: Herbewapening v. West-Duitsland. Optreden v. Krasnaja Zwesda (dansgroep)
Groningen	7/2	150/400	matig enth. enig appl.	J. Haken	Openb. verg. Ond: De communisten en de regerings- crisis. Optreden v. De Nieuwe Stem (zangver.)
Zaandam	8/2	76/84	lauw	M. Blees- de Boer	Waarheid-Film- tournee
Dordrecht	9/2	+230/250	lauw	G.v. Ooste- rum	Idem
Zaandam	11/2	160/150	rustig	W. Hartog	Idem

COLLECTIEF OVERZICHT.

ALGEMEEN.

In deze verslagperiode werden voorstellingen georganiseerd met de films "Kameraad Szabo" en "De Slag om Stalin-grad".

Op

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1951, blz. 2.

Op de meeste plaatsen waren spandoeken in de zaal bevestigd met leuzen als, "Wij willen Vrede", "Wij dulden geen nazileger aan onze grenzen", "Duldt geen Duitse herbewapening", "Alles voor de eenheid", "Wij willen geen Duitse Wehrmacht", "Ontwapening", "Eenheid voor de Vrede", "Tegen herbewapening van Duitsland" en "Vrede en Vriendschap met de Sovjet Unie".

In de zaal te Zaandam (8/2) waren vier nationale vlaggen van de Sovjet Unie opgehangen; het spreekgestoelte te Dordrecht was bekleed met een rode doek, waarop het "sikkel en hamerembleem" was aangebracht. In Groningen werd de bijeenkomst geopend met de "Internationale", die staande werd gezongen.

Het merendeel der aangenomen moties zou aan H.M. de Koningin worden gezonden en had betrekking op de vorming van een nieuwe regering. Aan de Amerikaanse ambassade hier te lande zond men een motie, waarin geprotesteerd werd tegen de herbewapening van West-Duitsland.

Verschillende sprekers wekten op deel te nemen aan de herdenking van de Februari-staking op Zondag 25-2-'51 te Amsterdam.

Nagenoeg overal werd voor een of ander doel een collecte gehouden. In Groningen gaf men te kennen, dat men teleurgesteld was over de geringe opkomst, elders was de zaal goed bezet.

OORLOGSVOORBEREIDING.

Het dagblad "De Tijd" van 3-1-'51 geeft een duidelijk antwoord op de vraag, waarom Amerika een derde wereldoorlog tot stand poogt te brengen, als het schrijft, dat Amerika zich door het herbewapenen van Europa meer welvaart verschafft. Het is de Amerikaanse imperialisten inderdaad om een grotere winst te doen, zo werd gezegd. Het Amerikaanse kapitalisme wankelt en evenals het Duitse fascisme, zal ook het Truman-fascisme vernietigd worden.

In een uitvoerig betoog stelde H.GORTZAK vast, dat het oorlogszuchtige Amerika van de West-Europese landen niet veel militaire steun zal kunnen verwachten en dat tenslotte op West-Duitsland de hoop werd gevestigd. Het gros van de Duitsers voelt/echter niet voor om opnieuw het uniform aan te trekken. "Ohne mich", zeggen zij.

Verschillende sprekers legden er de nadruk op, dat alles gedaan moet worden om de herbewapening te voorkomen en wekten op tot verzet, omdat alle nadelen van deze "krankzinnige" wapening op de rug van het werkende volk terecht zullen komen".

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1951, blz. 3.

CRITIEK OP HET REGERINGSBELEID.

Betoogd werd, dat de communisten wel gelijk gehad hebben, toen ze destijds tegen het Marshallplan gestemd hebben, omdat het accepteren van deze hulp verplichtingen op zou leggen en werkloosheid zou brengen. Nederland wordt thans geprest meer soldaten beschikbaar te stellen op straffe van het intrekken van de Marshallhulp. Het bewijs voor het ontstaan van de werkloosheid, leverde Noordzij, een directeur van de Philips-fabrieken, toen hij zei, dat Amerika en Engeland het vaste land van Europa door het opkopen van materiaal voor oorlogsdoeleinden leegzuigen en dat door de ontstane materiaalschaarste personeel ontslagen moest worden.

Wij willen geen Marshallhulp, maar vredesgoederen; geen soberder leven, maar een vrij en rijk socialistisch leven. Ik wijk jullie op tot verzet. Jullie vormen het raderwerk. Als het raderwerk stil staat, is het ook met de oorlogsmachine gedaan, zo zeide G.v.OOSTERUM.

DE KABINETSCRISIS.

Gezegd werd, dat er eigenlijk geen regeringscrisis bestaat, doch dat het alleen gaat om de vraag hoe men de Amerikaanse oorlogspolitiek het beste kan steunen, hetzij met de P.v.d.A. in de regering, dan wel met de P.v.d.A. in de oppositie.

Men wil de arbeidsduur gaan verlengen en men wil dat er versoberd wordt. Ook de tweede 5% loonsverhoging moet ongedaan gemaakt worden. De arbeiders laten zich dit echter niet welgevallen en daarom interesseert het hen niet wie er Minister-President zal worden.

SAMENWERKING MET DE P.v.d.A.

Het werkende volk moet tot een eenheid gesmeed worden. De leden van de P.v.d.A. moeten overtuigd worden van hun misvattingen en moeten in de gelederen van de progressieven onder leiding van de C.P.N. worden gebracht, zo zei de J.HAKEN.

In dit verband werd herinnerd aan de brief, die door het dagelijks bestuur van de C.P.N. aan het congres van de P.v.d.A. werd gezonden.

W.HARTOG wekte de leden van de C.P.N., de P.v.d.A., het N.V.V. en de E.V.C. op om eendrachtig de acties te steunen, die ondernomen werden tot het behoud van de vrede en

DIENSTGEHEIM

W.O. 8/1951, blz. 4.

noemde hierbij ook de actie voor de derde 5% loonsverhoging, zoals die reeds in Twenthe wordt gevoerd.

PERS.

Gesteld werd, dat "De Waarheid" de gids is in de strijd. Het is het enige blad, waarin men de weg naar de vrede kan vinden. De "democratische" regering onthoudt de C.P.N. het gebruik van de radio en vraagt zich af hoe ze "De Waarheid" kan verbieden.

Ook al worden de adverteerders geboycot, ons zullen ze er niet onder krijgen.

Opgewekt werd de positie van de partijkrant te helpen verstevigen.

=====

G R O E P I I .

=====

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Rotterdam	11/2	200/418	rustig	J. Wolff	Filmavond. Vert. v. Russische film "Roem aan de ar- beid".
-----------	------	---------	--------	----------	---

In de foyer was een kleine tentoonstelling van Chinese doeken, foto's, heldenmedailles, enz.

In de zaal waren twee spandoeken aangebracht met de leuzen "Neemt deel aan de herdenking van de Februari.staking" en "Voor een vredesregering".

De inhoud van de rede van Wolff over zijn reis naar China week niet af van die, welke werd vermeld o.a. in W.O. 5/11.

DIENSTGEHEIM

W.O. 8/1951, blz. 5.

Besloten werd aan H.M. de Koningin een telegram te sturen, waarin de jeugd:

1. verzoekt amnestie te verlenen aan Piet van Stavereen en andere dienstweigeraars;
2. te kennen geeft, dat zij tegen de verlenging van de militaire dienstplicht is;
3. vraagt om een vredelievende Regering, die de jeugdbelangen behartigt o.a. door aanleg van sportvelden enz.

Voorts zou een brief worden gezonden aan de Chinese jeugdorganisatie te Shanghai, waarin succes wordt toegewenst met de opbouw van het land en de strijd voor de vrede.

=====

G R O E P II .

=====

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	
Utrecht	2/2	100/--	--	J.C.G. Stof- kooper-de Rid- der P.J.M.v. Stave- ren-v-Demen	Prop.-verg.
Apeldoorn	13/2	35/108	rustig	P.G. Visch-Ver- meer	Lezing

Stofkooper deelde o.m. mede, dat zij de dienstweigeraar Niek de Pater in de gevangenis te Utrecht had bezocht. Zij had zich laten aandienen als zijn tante, omdat hij alleen familiebezoek mag ontvangen.

Te

DIENSTGEHEIM

W.O. 8/1951, blz. 6.

Te Deventer behandelde Visch-Vermeer het onderwerp:
"De zorg voor moeder en kind in de Sovjet Unie.

Volgens haar kent men in Rusland geen ongeschoolde arbeiders of arbeidsters. Dit is mede een gevolg van het feit, dat omstreeks 1926/27 voor het gehele Russische Rijk de lager-onderwijswet is afgekondigd. Hiertoe waren de Nederlanders gedurende een 300-jarig verblijf in het voormalige Nederlands-Indië niet in staat of bereid, aldus spreekster.

G R O E P II .

VREDESACTIE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Donkerbroek	27/1	125/--	rustig	J.Horsmeier
-------------	------	--------	--------	-------------

Horsmeier's betoog was gericht tegen de Duitse herbewapening.

In de pauze bestond gelegenheid voor het tekenen van de petitionnementslijsten.

In het kader van deze actie werd besloten een protesttelegram te zenden aan de Minister-President.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1951, blz. 7.

=====

G R O E P II .

=====

ARBEIDERS BOND VOOR CULTUUR.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
----------	-------	-----------------------	----------	----------

Rotterdam	10/2	272/450	--	A.Serlier Bonte avond
-----------	------	---------	----	-----------------------

Het programma vermeldde zang, dans, muziek en toneel, waaraan o.a. medewerkten de Octavo's (accordeon-orkest) en de A.B.C.-toneelgroep.

Na afloop werd tot 2.00 uur gedanst.

=====

G R O E P III .

=====

VERENIGING NEDERLAND-U.S.S.R.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
----------	-------	-----------------------	----------	----------

Drieborg	29/1	25/--	--	W.Hulst A.Gelok-Wal- vius Verslagverg. Moskou-dele- gatie mmv. Zangkoor uit Nw.Schans
----------	------	-------	----	--

Beerta

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1951, blz. 8.

Beerta	31/1	55/--	--	W.Hulst A.Gelok-Wal- vius	Verslagverg.Mos- kou-delegatie mmv. Comm.Zang- ver. D.S.T.O.
Oude Peke- la	1/2	--	--	id.	idem mmv. Zangver. Excelsior
Hengelo (O)	8/2	38/160	rustig	id.	idem
Koog a/d Zaan	9/2	120/120	--	W.Hulst Dr. E.Rebling	idem

De inhoud van de redevoeringen week niet af van die welke op vorige bijeenkomsten werden gehouden (zie de W.O.'s 49/'50, 1/'51 en 2/'51, en 4/'51.)

Een vragensteller wenste te weten of emigratie naar Rusland mogelijk was. Het antwoord luidde: "Emigratie naar Rusland is niet mogelijk, omdat de Russische regering hierin niet de oplossing van de verschillende problemen ziet. Het is juist belangrijk de mensen, die in Rusland geloven, in eigen land te houden".

Te Oude Pekela werd een motie aangenomen tegen de Duitse herbewapening.

NIEUWE NEDERLANDSE FILMLIGA.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Delft	8/2	135/135	--	J.v.Calker Filmavond

Vertoond werd de Russische film "In naam van het leven".

Spreeker kondigde aan, dat de volgende vertoningen niet meer openbaar zouden zijn, doch uitsluitend toegankelijk voor leden. (Zie W.O. 1/51).

DIENSTGEHEIM

W.O. 8/1951, blz. 9.

G R O E P I V .

A. EENHEIDSVAKCENTRALE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Hengelo	3/2	323/450	uitbundig	H.Nevenzeel F.Leushuis Openb.cab.a- vond EVC, mmv. "Gemengde Be- richten"
IJmuiden	9/2	70/---	---	J.Kalkman F.Dukel H.J.Belfroid H.de Boon J.Kuil Openb.verg.v. visknechten belegd door zgn.actie-co- mité mmv. de A.B.T.-E.V.C.
Groningen	10/2	350-400/---	rustig	S.Adema Openb.cab.a- vond EVC mmv. "Gemengde Be- richten"
Steenwijk	11/2	30/---	---	Prop.filma- vond E.V.C.

De sprekers op de cabaretavonden brachten geen nieuws naar voren. De filmavond te Steenwijk was evenals vorige propaganda-bijeenkomsten welke door de E.V.C. daar ter plaatse werden belegd, door de geringe daarvoor betoonde belangstelling, een fiasco voor de E.V.C..

De te IJmuiden belegde vergadering had ten doel de houding van de visknechten te bepalen ten aanzien van het ontslag van een aantal dezer arbeiders. Verschillende gaven hun mening hierover ten beste. De A.B.T.-E.V.C.-spreker Jan Kuil,

DIENSTGEHEIM

W.O. 8/1951, blz. 10.

de landelijk secretaris dezer organisatie, zei dat dit ontslag volkomen ongemotiveerd was. Hij ried aan tot actie over te gaan en bracht in dit verband hulde aan de hiertoe reeds volbrachte arbeid door het actie-comité.

Besloten werd een motie bij de vakgroep vishandelaren in te dienen waarin tegen dit ontslag werd geprotesteerd.

G R O E P VI .

KERK EN VREDE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
----------	-------	-----------------------	----------	-----------

Epe	23/1	100/400	normaal	Ds.Kr.Strijd "Wat moeten wij nu als Christenen?"
-----	------	---------	---------	--

Ds.Strijd hield een zelfde rede als te Leeuwarden en Breda resp. op 7-12-'50 en 11-1-'51 (zie W.O. 1/1951, blz. 13 en W.O. 4/1951, blz.10).
